

1. Karadeniz'in hırçın dalgaları ile dik dağları arasında filizlenen doğa, insana sonsuz bir hayranlık verir. Kaçkarlar'ın zirvesinden süzülen buz gibi dereler, vadiler boyunca akarak denize kavuşur. Ancak bu muazzam güzellik, beraberinde aşılması zor coğrafi engelleri ve sert iklim koşullarını da getirir.

Bu metne göre Karadeniz'in doğasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A. Bölgenin sahip olduğu etkileyici yer şekillerine
- B. Akarsuların denize ulaşırken izlediği yola
- C. Doğa koşullarının beraberinde getirdiği zorluklara
- D. Turizm faaliyetlerinin bölge ekonomisine etkisine

2. Dünyada on binden fazla kuş türü vardır. Bu kuşlar, kutuplardan ekvatora kadar her türlü ortamda yaşayabilirler. Her kuşun vücut yapısı, yaşadığı yerdeki beslenme ve saklanma koşullarına göre özel olarak şekillenmiştir. Ancak günümüzde iklim değişikliği ve kuşların yaşam alanlarının yok olması, bu güzel canlıların hayatını ciddi şekilde tehlikeye atmaktadır.

Bu metne göre aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Kuşların vücut özellikleri, yaşadıkları yere göre değişebilir.
- B. Kuşlar, dünyanın çok farklı bölgelerinde yaşayabilen canlılardır.
- C. Çevre sorunları, kuşların geleceği için büyük bir risk oluşturmaktadır.
- D. Kuşlar, iklim şartlarının çok zor olduğu bölgelerde yaşayamazlar.

3. Mert, bozulan bir oyuncacı tamir etmek için kullanma kılavuzundaki adımları tek tek uyguluyordu. Arkadaşı Kuzey ise oyuncacığın parçalarına bakarak, "Eğer bu parçaları şöyle birleştirecek oyuncak eskisine göre çok daha hızlı çalışabilir," dedi. Mert'in dikkatli çalışması ve Kuzey'in yaratıcı fikri birleşince, oyuncak sadece tamir edilmekle kalmadı; eskisinden çok daha iyi çalışmaya başladı. Sonuç, her ikisinin de beklediğinden çok daha güzel oldu.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A. Mert ve Kuzey, oyuncacı tamir edememişlerdir.
- B. Kuzey, Mert'in kılavuzu okumasına engel olmuştur.
- C. İki arkadaşın birlikte çalışması, beklenenden daha iyi bir sonuç sağlamıştır.
- D. Mert, oyuncacı tek başına tamir etmiştir.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem benzetme hem de karşılaştırma yapılmıştır?

- A. Selin, ödevini hazırlarken bir karınca gibi çalışsa da grup arkadaşı Can kadar hızlı bitiremedi.
- B. Arda'nın sunduğu çözüm yolları, projenin gidişatını Elif'in yöntemlerinden daha fazla değiştirdi.
- C. Kerem ve Aslı, bir saatin dişlileri gibi birbirine uyumlu bir şekilde çalışarak sorunu çözdüler.
- D. Doğa, zorlu sorular karşısında en az bir satranç ustası kadar derin düşüncelere dalıyordu.

5. Işık çok hızlı hareket eder. Hatta boşlukta bile ilerleyebilir. Sesin yayılabilmesi için ise mutlaka hava, su veya katı bir maddeye ihtiyaç vardır. Işık sestten çok daha hızlı olduğu için, şimşek çaktığı anda önce parıltıyı görürüz, gök gürültüsünü ise daha sonra duyarız. Ayrıca ses, yoğun ortamlarda (örneğin suyun içinde) hızlanırken; ışık bu tür ortamlarda yavaşlar.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Sesin yayılabilmesi için bir ortama (hava, su vb.) ihtiyaç vardır.
- B. Işığın hızı, girdiği ortam yoğunlaştıkça artar.
- C. Işık, sese göre çok daha hızlı yol alır.
- D. Işık, boşlukta bile yoluna devam edebilir.
6. Nikola Tesla, icatlarını kağıda dökmeden önce zihninde hayal edip deneyebilen dahi bir mucitti. Elektrikle ilgili geliştirdiği harika fikirler, o zamanlar pek anlaşılmasa da bugünkü teknolojinin temelini oluşturdu. Tesla, zengin olmaktan ziyade insanlığa faydalı olmayı seçti. Bu yüzden birçok buluşunun hakkını başkalarına devretti ve hayatını maddi zorluklar içinde tamamladı.

Bu metne göre Tesla ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A. Fikirlerinin, yaşadığı zamanda tam olarak değer görmediğine
- B. İcatlarını önce kafasında tasarlayıp geliştirdiğine
- C. Modern teknolojinin temellerini kimsenin yardımı olmadan tek başına attığına
- D. İnsanlığa faydalı olmak için çalıştığına

7. (I) Sağlıklı bir okuma için kitap ile göz arasında yaklaşık 35 cm mesafe olmalıdır. (II) Kitabı çok yakından okumak, göz kaslarını yorarak görme kusurlarına yol açabilir. (III) Kitap okumak, kelime dağarcığını geliştirerek akademik başarıyı artırır. (IV) İdeal mesafeyi korumak, uzun süreli okumalarda oluşabilecek baş ağrısını engeller.

Bu metindeki anlam bütünlüğünü sağlamak için numaralanmış cümlelerden hangisi metinden çıkarılmalıdır?

- A. I B. II C. III D. IV

8. Yiğit, temizliğin sadece görünür bir düzen değil, aynı zamanda mutluluğun anahtarı olduğunu düşünür. Bu yüzden her sabah güne yatağını toplayarak başlar ve çalışma masasını düzenlemeden asla işe koyulmaz. Çevresindeki bu ter-tip, onun düşüncelerini daha kolay toparlamasını sağlar. Kısacası Yiğit için temizlik ve düzen.....

Bu metin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A. verimli bir çalışma ortamının vazgeçilmez bir parçasıdır.
- B. zihinsel odaklanmayı kolaylaştıran disiplinli bir alışkanlıktır.
- C. sadece başkalarına güzel görünmek için yapılan geçici bir uğraştır.
- D. hem zamandan tasarruf etmesini hem de huzurlu olmasını sağlayan bir yöntemdir.

9. İnternet ve tabletler, uzaktaki yakınlarımızla konuşmamızı sağlar. Ancak ekrandan kurduğumuz arkadaşlıklar, yanımızdaki bir arkadaşımızın bize gülümsemesi veya onunla oyun oynamanın yerini tutamaz. Bazen ekrana çok fazla bakarken, hemen yanımızda oturan ailemizin veya arkadaşlarımızın sesini duymayı unuturuz.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Tablet ve telefonların bilgiye ulaşmamızı hızlandırdığı
- B. Ekrandan kurulan bağların, yüz yüze görüşmek kadar değerli olmadığı
- C. İnternetin insanlar arasındaki mesafeleri tamamen yok ettiği
- D. İnternet kullanmanın aile içindeki konuşmaları artırdığı

10. Öğrenci: Güneş ve rüzgâr gibi kaynaklar hiç bitmediğine göre, neden her zaman sadece onları kullanmıyoruz?

Öğretmen: Çünkü bu kaynaklar doğaya bağlıdır. Güneş battığında veya rüzgâr durduğunda enerji üretimi de durur. Bu yüzden üretilen elektriği saklayacak güçlü pillere (depolar) ihtiyacımız var. Eğer elektriği iyi bir şekilde saklamayı başarırız, kömür ve petrol gibi doğayı kirleten yakıtlara hiç ihtiyacımız kalmayacak.

Bu diyalogdan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A. Güneş ve rüzgâr enerjisinin her an kesintisiz kullanılmadığına
- B. Kömür ve petrol kullanımının doğa için daha faydalı olduğuna
- C. Elektriği saklamanın (depolamanın) çok önemli olduğuna
- D. Hava durumunun enerji üretimini etkilediğine

11. Yıldızlardan gelen ışık, evrenin geçmişine açılan bir pencere gibidir. Işığın Dünya'ya ulaşması milyonlarca yıl sürdüğü için aslında yıldızların şimdiki halini değil, geçmişteki görüntülerini görürüz. Bu sayede gökbilimciler, uzak galaksilere bakarak evrenin oluşum aşamalarını inceleyebilirler.

Bu metinde geçen "geçmişe açılan pencere" ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Yıldızların yaydığı ışığın her zaman aynı parlaklıkta kaldığı
- B. Uzay araştırmalarının gelecekte daha kolay hale geleceği
- C. Gözlemlenen görüntülerin, yıldızların çok eski hallerine ait olduğu
- D. Yıldızlar arasındaki mesafenin zamanla kısaltmaya başladığı

12. Doğa, yeni icatlar yapmak isteyen bilim insanları için harika bir öğretmendir. Örneğin; hızlı trenlerin burnu, yalıtımını kuşunun gagasına bakılarak tasarlanmıştır. Bu sayede trenler daha sessiz gider. Binaların havalandırma sistemleri için ise termit karıncalarının yuvalarından örnek alınmıştır. Bu yöntem, hem doğayı korumamızı sağlar hem de daha akıllıca teknolojiler geliştirmemize yardımcı olur.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A. Doğadaki canlıları inceleyerek teknolojik sorunlara çözümler bulunabilir.
- B. Teknolojik sorunları çözmek için sadece hayvanları incelemek yeterlidir.
- C. Hızlı trenlerin gürültü sorunu kuşlar sayesinde tamamen bitmiştir.
- D. Binaların ısınması, karıncaların yuvalarının bozulmasına neden olmuştur.

13. Koku duyumuz, beynimizdeki anıların olduğu yere çok yakındır. Bu yüzden taze bir ekmeğin kokusu bize hemen eski bir anımızı hatırlatabilir. Ayrıca burnumuz tıkalıyken yemeklerin tadını tam olarak alamayız. Kısacası koku duyusu, hem lezzetleri tatmamıza hem de geçmişi hatırlamamıza yardım eder.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A. Kokular insanlar için önemli değildir.
- B. Koku duyusu, anıları hatırlatır ve tat almayı etkiler.
- C. Sadece yemek kokularıyla çocukluk anıları hatırlanır.
- D. Tat alma duyusu, koku duyusundan daha önemlidir.

14. (I) Başka yerlerden gelen ve doğada düşmanı olmayan bazı canlılar, oradaki doğal yaşam için tehlikeli olabilir. (II) Bu canlılar hızla çoğalarak, o bölgenin kendi hayvanlarının yemeğini ve yuvalarını ellerinden alır. (III) Bu durum sadece hayvanlara değil, bölgedeki bitkilere de zarar vererek doğanın yapısını değiştirir. (IV) Doğanın dengesi bozulduğunda ise zamanla insanlar için de çeşitli zorluklar ortaya çıkar.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A. I. cümlede, bu canlıların genel etkisinden bahsedilmiştir.
- B. II. cümlede, o bölgedeki hayvanların neden zarar gördüğü açıklanmıştır.
- C. III. cümlede, bu durumun sadece para ile ilgili sonuçları anlatılmıştır.
- D. IV. cümlede, dengenin bozulmasının sonuçlarına değinilmiştir.

15. İnsanlar için doğa çok değerlidir. Binaların duvarlarına yapılan bahçeler, hem çevreyi güzelleştirir hem de havayı temizler. Bu küçük dokunuşlar, şehirlerimizi daha sağlıklı ve yaşanabilir yerler haline getirmek için çok önemlidir.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen nedir?

- A. Şehirlerin çok kalabalık olduğu
- B. Beton binaların görüntüsünün kötü olduğu
- C. Binaların duvarlarındaki bahçelerin şehir hayatı için çok önemli olduğu
- D. İnsanların sadece lüks yaşamayı sevdiği

16. I. **Metin:** Yapay zeka, çok fazla bilgiyi saniyeler içinde inceler. Çeşitli alanlarda işlerin hatasız ve hızlı yapılmasını sağlar. Bu teknoloji, hayatımızı kolaylaştıran çok büyük bir güçtür.

II. **Metin** Yapay zeka çok hızlı çalışsa da insan duygularına sahip değildir. Sadece sayılara bakarak karar verdiği için adaletli davranamayabilir. Bu durum, insanların yapay zekaya olan güvenini azaltabilir.

Bu iki metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A. Farklı konuların benzer iyi yanlarını anlatmaktadırlar.
- B. Birinci metnin neden imkansız olduğunu ikinci metin ispatlamaktadır.
- C. Aynı konuyu, birbirini destekleyen örneklerle anlatmaktadırlar.
- D. Aynı konunun hem faydalı hem de riskli yönlerini farklı açılardan ele almaktadırlar.